VEPOS Horného Turca

KTO SME?

VEPOS Horného Turca

- **2018 =** nezisková organizácia založená 21.05.2018 - 21 obcami Horného Turca za účelom vykonávania verejnoprospešných činností pre tieto obce
- **2023 =** dňa 27.01.2023 sme získali štatút registrovaného sociálneho podniku, druh podniku: Integračný podnik

ČO ROBÍME?

VEPOS Horného Turca

- **<u>verejnoprospešné služby v oblasti odpadového hospodárstva</u>**
  - zber komunálneho odpadu
  - zber separovaného odpadu (vrátane dotrieďovania, lisovania)
  - zhodnocovanie separovaného odpadu (doprava obchodným partnerom)

ČO ROBÍME?

VEPOS Horného Turca

- **<u>verejnoprospešné komunálne služby pre samosprávy</u>**
  - úprava okolia obce – cintorínov, maľovanie plotov, lavičiek
  - renovácia detských ihrísk – maľovanie, drobné opravy
  - drobné stavby a opravy
  - pomoc pri budovaní zberných dvorov

ČO ROBÍME?

VEPOS Horného Turca

- **<u>služby pre občanov Horného Turca, na základe živnostenského oprávnenia (podnikateľská činnosť)</u>**
  - vypratávanie domov
  - drobné pomocné práce
  - prenájom veľkokapacitného kontajnera, odvoz odpadu
  - výroba jednoduchých výrobkov z dreva, korku, slamy, prútia, bižutérie a suvenírov
  - dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
  - maloobchod alebo veľkoobchod

NAŠE CIELE

VEPOS Horného Turca

➢ **ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO**

- **<u>HLAVNÝ CIEĽ:</u> vytiahnuť čo na najviac separovaných komodít z komunálneho odpadu**
- **<u>prevezmite zodpovednosť za svoj odpad</u>**

- propagácia myšlienok udržateľnosti a cirkularity
- rozširovanie povedomia (cez obce a školy, až do domácnosti) o dôležitosti:
  - predchádzania vzniku odpadu
  - nutnosti separácie

- vybudovanie komunity Horného Turca
- neustále vzdelávanie

ZBER SEPAROVANÉHO ODPADU

.. prevezmite zodpovednosť za svoj odpad ..

VEPOS Horného Turca

- **Je vrecový zber riešenie? Je riešenie spoplatnenie separovaného odpadu? (Praha)**
- **Je riešenie kontrola komunálneho odpadu pri zbere? (Belgicko, Taliansko)**

- **<u>Zbierame nasledovné komodity:</u>**
  - PLASTY
  - SKLO
  - KOVY
  - KARTÓN
  - VKM – Tetrapaky

<u>Medzi ďalšie komodity patria:</u>

- AUTONÁRAZNÍKY, VHS KAZETY
- POLYSTYRÉN, PVC
- ŠATSTVO, TEXTÍLIE, OBUV
- DREVO, DREVNÉ HMOTY
- *2 až 3x ročne: PAPIER – výkup + ELEKTROODPAD*

I. PLASTY

VEPOS Horného Turca

Zbierame nasledovné kategórie plastov:

- PET fľaše (PET)
- Drogéria (HDPE)
- Plasty mix (PET, HDPE, LDPE, PP)
- Tvrdé plasty (HDPE)
- Polystyrén (PS)
- PVC

PET fľaše (PET)

VEPOS Horného Turca

- PET fľaše z nápojov - mix farieb (sladené a minerálne vody, pivo, sirup a pod.)
- PET fľaše z čistiacich prostriedkov a kozmetiky (aviváž, prostriedky na umývanie riadu, prostriedky na okná, niektoré tekuté pracie prostriedky)
- fľaše môžu byť stlačené, aj s vrchnákmi

- <u>nezbierame silno zašpinené PET fľaše</u>

Drogéria (HDPE)

VEPOS Horného Turca

- HDPE fľaše z kozmetiky (telové mlieko, šampón, sprchové mydlo)
- HDPE fľaše z čistiacich prostriedkov (na podlahy, do kúpeľne, do kuchyne) a z pracích prostriedkov
- HDPE nádoby z čistiacich prostriedkov s rozprašovačom (do kúpeľne, do kuchyne)
- fľaše môžu byť stlačené, aj s vrchnákmi

- nezbierame silno zašpinené fľaše

Plasty mix (PET, HDPE, LDPE, PP)

VEPOS Horného Turca

- PET obal z vajíčok
- rôzne druhy plastových nádob z jogurtov, z džemov, z nátierok bez vonkajších papierových obalov
- obaly zo šuniek, salám, syrov
- obaly z kečupu, horčice
- čisté obaly od jedla, bez zvyškov jedla
- mikroténové vrecká, šuštiace obaly, igelitové tašky na nákup, obaly z chrumiek, z cukríkov, euroobaly
- špinavý polystyrén, darčekové (plastové) tašky

FÓLIE

- fólie, v ktorých boli zabalené rôzne výrobky pri preprave, rozmerovo malé fólie, obaly z piškót, bublinková fólia, strečová fólia
- fólie – transparentné, biele, farebné, čisté fólie zo stavebného odpadu, čisté fólie z fóliovníkov (pozor, nie agro fólie)

- nezbierame silno zašpinené plasty, kombinované materiály, neplastové materiály

Plasty mix (PET, HDPE, LDPE, PP)

VEPOS Horného Turca

Tvrdé plasty (HDPE)

VEPOS Horného Turca

- plastové nádoby nezašpinené – rôzne plastové nádoby, plastové krhly, plastové vedrá a kýble, plastové prepravky, debničky, plastové bandasky (menšie, väčšie) a sudy, odpadkové koše, koše na bielizeň
- plastové boxy, obaly z kapsúl na pranie
- vedierka, vrchnáky z vedierok
- plastové hračky (nie kombinované materiály – bez kovových, sklenených a iných častí)
- veľké plastové hračky – plastové lopáre, plastové sánky, plastové domčeky pre bábiky a pod.
- plastový nábytok – stoličky, lehátka, stoly, záhradný nábytok
- kvetináče, tácky
- auto nárazníky (nie kompozit - sklovlákno)

- nezbierame silno zašpinené plasty a kombináciu materiálov (napr. drevo, kov, sklo..)

Tvrdé plasty (HDPE)

VEPOS Horného Turca

Tvrdé plasty (HDPE)

VEPOS Horného Turca

Polystyrén (PS)

VEPOS Horného Turca

- obalový polystyrén (chladničky, práčky, TV, atď.)
- neznečistený stavebný polystyrén (odrezky zo stavieb)
- expandovaný polystyrén biely
- zbierame výlučne biely polystyrén

- nezbierame znečistený potravinársky polystyrén (obaly na jedlo)

PVC

VEPOS Horného Turca

- PVC
- vodovodné a kanalizačné potrubie, závlahy, elektrikárske lišty na káble
- okenné rámy PVC bez skla, plastové dvere, PVC parapety
- PVC musí byť vytriedené od ostatných materiálov a čiastočne očistené od nečistôt

II. VKM (tetrapaky)

VEPOS Horného Turca

- obaly z mlieka, smotany na varenie
- obaly z krabicového vína
- obaly z džúsov

- <u>nezbierame silne znečistené nápojové obaly</u>

III. Kovy

VEPOS Horného Turca

Plechovky, konzervy:

- konzervy (bez zvyšku potravín)
- plechovky (pivo, sladké nápoje)
- nezbierame znečistené plechovky na potraviny, farby, nebezpečné látky a pod. (patria do veľkoobjemového kontajnera alebo nebezpečného odpadu (farby))
- nezbierame obaly z lakov na vlasy, z osviežovačov vzduchu, iné kovové nádoby pod tlakom

Železný šrot

- železný šrot (plechy, kovové rúrky, pletivá a pod.)
- staré železné nádoby (vane, nádoby na odpad)
- pletivá
- nadrozmerný kovový odpad

IV. Sklo

VEPOS Horného Turca

- sklo rôznej farby - prázdne bez zvyškov potravín, neznečistené (číre, zelené, hnedé sklo)
- sklenené fľaše, sklenené poháre, poháre od kompótov, sklenené obaly od kozmetiky,
- sklenené vázy
- nezbierame sklenené obaly znečistené zeminou, olejom, farbou a inými chemickými látkami (fľaše od riedidla, lakov), sklenené obaly znečistené voskom, zrkadlá, WC misy, umývadlá, porcelán, keramika, obkladačky
- nezbierame obrazovky, žiarovky, žiarivky, výbojky, autosklo, sklo pretkávané drôtom (bezpečnostné sklo), lepené sklo, plexisklo, pozlátené, pokovované sklo, TV obrazovky, monitory

V. Kartóny

VEPOS Horného Turca

- kartóny – čisté, obalové, zviazané
- výkup iného papiera ako kartóna sa realizuje samostatným zberom

Čo nezbierame v pravidelnom zbere?

VEPOS Horného Turca

- gumy, gumené hadice a iné gumené predmety (nafukovačka, detské bazény)
- tvrdený polystyrén, PUR pena, styrodur
- stavebná suť, PVC podlahy, plasty potiahnuté textilom
- znečistené obaly na jedlo, káble, plastové pásky
- hygienické rúška
- papierové vreckovky a obrúsky
- kancelársky papier (zber v obci)

Čo nezbierame v pravidelnom zbere?

VEPOS Horného Turca

- znečistené plechovky na potraviny, farby, nebezpečné látky a pod. (patria do veľkoobjemového kontajnera alebo nebezpečného odpadu (farby))
- hadice, lyže
- autosklo, sklo pretkávané drôtom (bezpečnostné sklo), lepené sklo, plexisklo, pozlátené, pokovované sklo,
- TV obrazovky, monitory, obrazovky, žiarovky, žiarivky, výbojky (tieto patria do elektroodpadu)
- umývadlá, záchodové misy a iné predmety z keramiky
- obaly z lakov na vlasy, z osviežovačov vzduchu, farieb, a iné kovové nádoby pod tlakom

VI. Výkup papiera – nepravidelný zber

VEPOS Horného Turca

- výkup papiera z obcí a škôl Horného Turca
- prvý výkup sa uskutočnil 29.4.2022
- momentálne realizujeme výkup marec – jún - október
- výmena za hygienické pomôcky – toaletný papier, vreckovky, servítky, utierky

váha s vykúpeným papierom

VI. Výkup papiera

VEPOS Horného Turca

výkupové vozidlo

vykúpený papier

VII. Elektroodpad a iný nebezpečný odpad - nepravidelný zber

VEPOS Horného Turca

Elektroodpad zbierame 2x ročne vo vopred ohlásených zberoch:

- žiarivky
- chladničky, mrazničky, klimatizácie
- olovené batérie, niklovo kadmiové batérie, akumulátory, alkalické a iné batérie
- televízory, monitory, práčky, sporáky, elektrické rúry
- PC, telefóny, tlačiarne, kopírky, notebooky, vysávače, rádiá, prehrávače
- fén, varná kanvica, holiaci strojček
- lampy, svietidlá
- iné vyradené elektrické a elektronické zariadenia

- **farby, tonery**

VIII. Drevo – zber apríl až november

VEPOS Horného Turca

Drevený odpad zbierame od apríla do novembra:

- starý nábytok, staré okná, dvere
- palety, drevené krabice, obalové drevo
- drevotrieskové dosky a drevo z demontáži, preglejkové dosky
- stavebné drevo, OSB dosky, šalovacie dosky
- odrezky zo stolárskych dielní, krátke odrezky
- drevené debny a bedničky
- nábytkové drevo
- **nábytok musí byť rozobraný na menšie časti, ktoré je možné odviesť**

VIII. Drevo

VEPOS Horného Turca

Nezbierame:

- zhnité a spráchnivené drevo
- sklo, železo a iné ozdobné súčasti nábytku a okien, čalúnenie, molitan - nemôže byť súčasť nábytku
- MDF dosky, HDF dosky, laminátové podlahy, surová drevotriesková doska s hliníkovou fóliou
- lepenka, plasty (fľaše a iné plastové nádoby, igelit, plastové gumy, penové hmoty)
- hrubé kovy (trubky, kovové nábytky, ostatné kovové predmety)

IX. Šatstvo

VEPOS Horného Turca

Šatstvo zbierame pravidelne celoročne:

- šatstvo – nosené, staršie, poškodené - šatstvo môže byť aj zničené (napr. od farby, roztrhnuté a pod.), ale nemôže byť špinavé, nehygienické
- textil – zvyšky látok, záclon, perín, plachty, posteľná bielizeň a pod. (fľaky, ktoré sa nevyperú nevadia, ale blchy áno)
- topánky, kabelky, opasky, ruksaky a pod. – bez kovových častí – zips, gombíky môžu ostať, ale väčšie pracky, brošne, kovové časti nie
- koberce, molitan, látkové poťahy, matrace bez kovových strún – pozor! tieto komodity musia byť upravené na rozmer – ideálne 100 cm dĺžka x 70cm šírka x 90 cm výška - pred odovzdaním ich rozrežte a upravte na odvoz + pozor, aby tam neboli žiadne kovové súčasti

ČO SA STANE S VYSEPAROVANÝM ODPADOM?

VEPOS Horného Turca

- **PET fľaše a ich spracovanie**

PET fľaše

Drť - regranulát

Výroba fliaš, vlákien, tkanín

PET fľaše a ich spracovanie

VEPOS Horného Turca

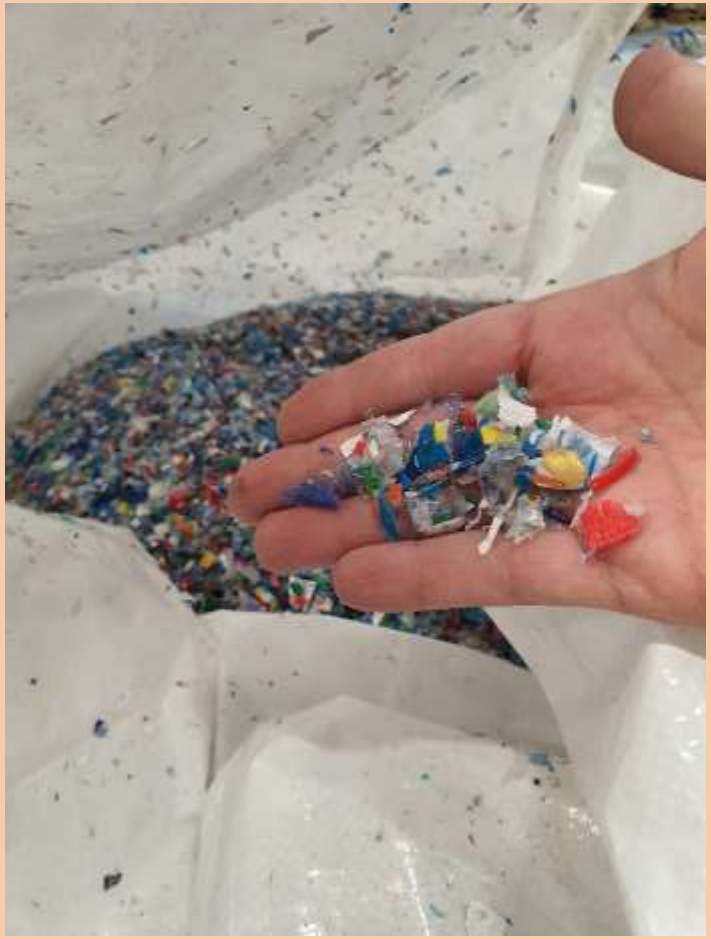

ČO SA STANE S VYSEPAROVANÝM ODPADOM?

VEPOS Horného Turca

- **Tvrdý plast a jeho spracovanie**

Tvrdý plast

Drť - regranulát

Bedničky, plastovné sudy, nábytok

Tvrdý plast a jeho spracovanie

VEPOS Horného Turca

ČO SA STANE S VYSEPAROVANÝM ODPADOM?

VEPOS Horného Turca

- **Energetické zhodnotenie šatstva a plastov**

Jedná sa o najekologickejšiu formu energetického využitia odpadu (emisné limity, recyklácia zostatkového popola).

Energetické zhodnotenie šatstva a plastov

VEPOS Horného Turca

pozbierané šatstvo

linka pre zhodnotenie odpadu

výsledný produkt - alternatívne palivo

Energetické zhodnotenie šatstva a plastov

VEPOS Horného Turca

privezený odpad po kontrole kvality

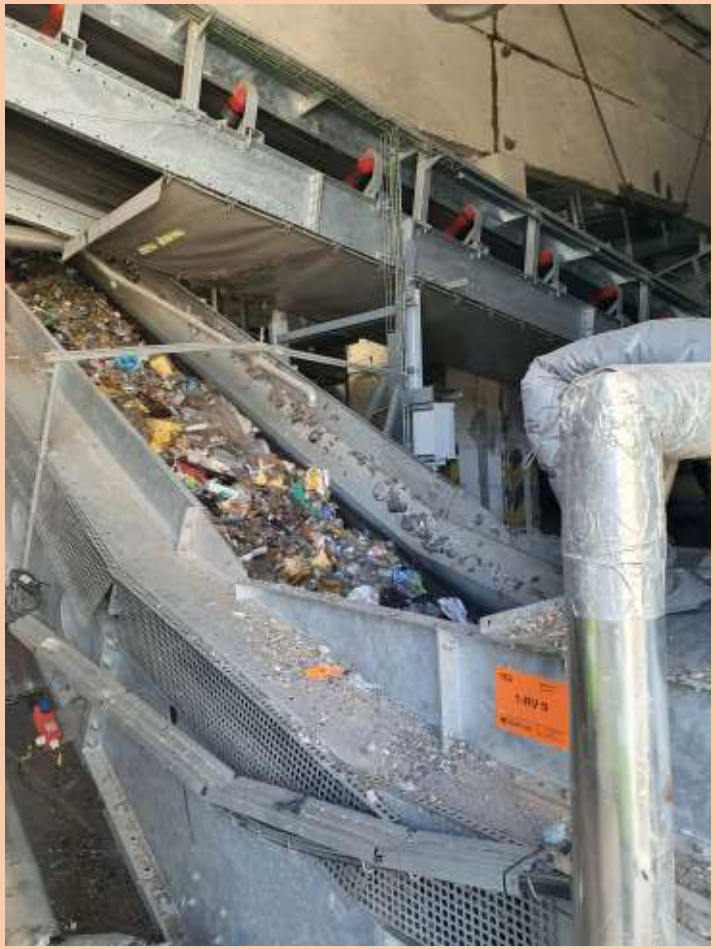

drvič pre zhodnocovanie plastového odpadu

spracovaný odpad - alternatívne palivo

ČO SA STANE S VYSEPAROVANÝM ODPADOM?

VEPOS Horného Turca

- **Drevo a drevený odpad**

Drevo, drevený odpad

Spracovanie na menšie časti - drevotrieska

Výroba ďalšieho nábytku

Technológie pre spracovanie separovaného odpadu

VEPOS Horného Turca

triediaca linka plastového odpadu

Technológie pre spracovanie separovaného odpadu

VEPOS Horného Turca

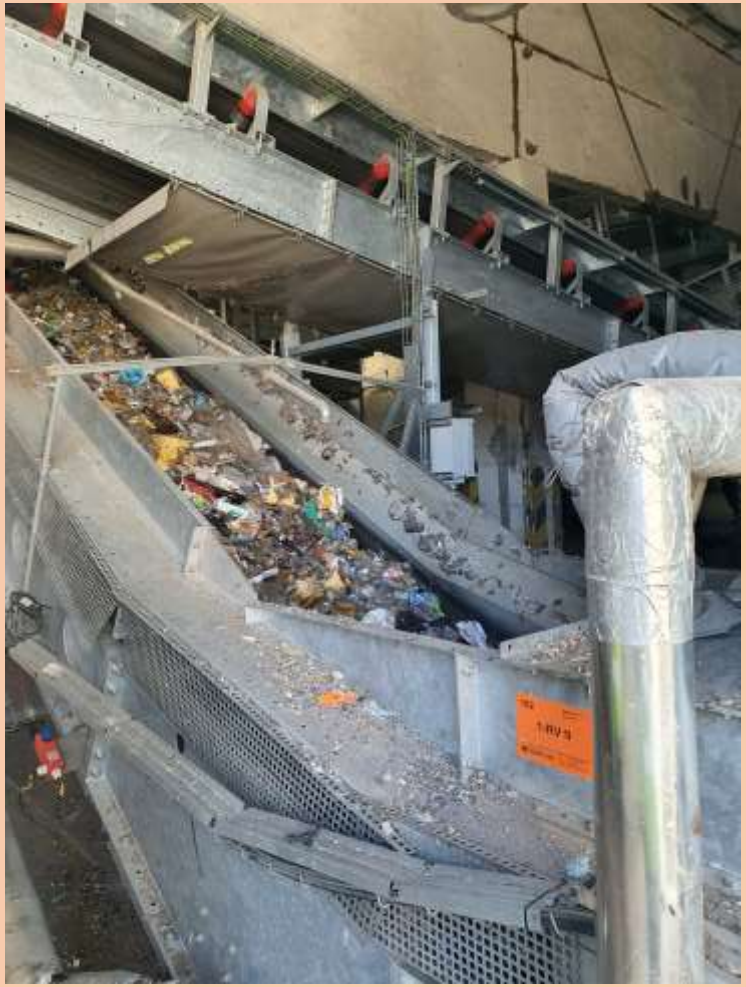

linka pre energetické zhodnotenie plastového odpadu a šatstva

Technológie pre spracovanie separovaného odpadu

VEPOS Horného Turca

linka na drvenie tvrdých plastov

lis

ENVIROVÝCHOVA:

- **Projekt: Darček s hodnotou (v spolupráci s SAŽP – 12/2022)**
  - miesto drahého nepotrebného darčeka darovať darček s hodnotou = zážitok, či čas strávený s blízkou osobou

ENVIROVÝCHOVA:

VEPOS Horného Turca

- **Deň Zeme (v spolupráci so školami a obcami – každoročne apríl)**
  - cieľom projektu je zapojiť deti do čistenia okolia školy alebo priestranstiev vo svojej obci

ENVIROVÝCHOVA:

- **Deň Zeme na VEPOSe HT**
  - prerobenia a dobudovanie okrasného záhonu na našej prevádzke VEPOSE
  - rôzne informačné články

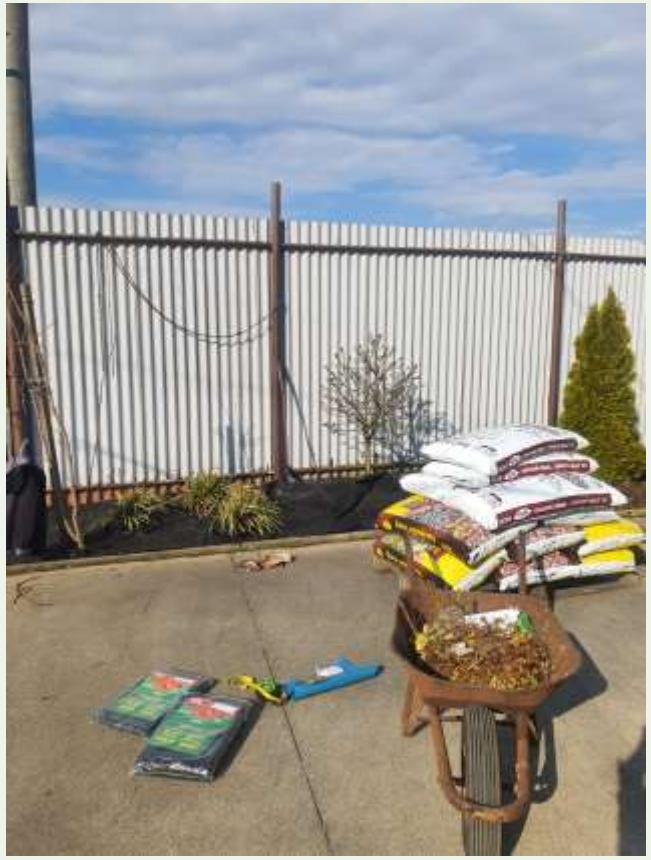

ENVIROVÝCHOVA:

VEPOS Horného Turca

- **Bazár šatstva a kníh (v spolupráci s obcami a školami – už 1xročne – máj)**
  - myšlienka projektu je dať veciam, knihám a hračkám druhú šancu
  - v rámci bazáru je vždy časť venovaná náučným témam (separácia, Dušičky..)

ENVIROVÝCHOVA:

- **Deň otvorených dverí pre materské školy**
  - ukážka zberného dvora
  - ukážka triedenia polystyrénu, plastov, VKM
  - ukážka používania lisu
  - predvedenie techniky: traktora s ramenovým nakladačom, smetiarského auta spolu s ukážkou vysýpania nádob
  - krátke občerstvenie
  - rozprávka o Skládke Katke a Víle Recyklácii - rozprávka, ktorá deťom hravou formou vysvetlí ako separovať
  - hra - deti odvezú na vlečke alebo na fúriku odpad ku pripraveným nádobám a tam ho za našej pomoci vytriedia

ukážka zberného dvora

ENVIROVÝCHOVA:

VEPOS Horného Turca

- **Deň otvorených dverí pre materské školy**

ukážka smetiarskeho auta

roztriedený separovaný odpad

ENVIROVÝCHOVA:

VEPOS Horného Turca

- **Deň otvorených dverí pre materské školy: Rozprávka o Skládke Katke**

zamestnanci VEPOSU – herci rozprávky o Skládke Katke

ENVIROVÝCHOVA:

VEPOS Horného Turca

- **Deň otvorených dverí pre materské školy**

hra na triedenie odpadu

ENVIROVÝCHOVA:

VEPOS Horného Turca

- **Deň otvorených dverí pre obce Horného Turca**

ENVIROVÝCHOVA:

- **Naše prvé (ďalšie) Dušičky bez plastovej kytičky:**
  - myšlienka projektu je redukovať množstvo nespracovateľného odpadu, ktorý vzniká počas dušičiek
  - miesto plastových kytíc použiť prírodné materiály a živé kytičky
  - je v poriadku len zapáliť sviečku a nepriniesť nič

viazanie kytičiek počas bazáru

ČO NÁS ČAKÁ

VEPOS Horného Turca

- **Omaľovánka pre deti**

ČO NÁS ČAKÁ

VEPOS Horného Turca

- **Stretnutie s riaditeľkami škôl:**
  - spolupráca s Veposom HT - september až január 2024
  - prehľad legislatívnych zmien
  - dohoda o termínoch a témach školenia
  - zmeny v kurikule základného vzdelávania

A naše výsledky

VEPOS Horného Turca

- **Komunálny odpad**
  - **2019 –** 214,6 kg/obyvateľ
  - **2020 –** 197,29 kg/obyvateľ
  - **2021 –** 174,7 kg/obyvateľ
  - **2022 –** 160,14 kg/obyvateľ

- **Separovaný odpad**
  - **2019 –** 23,63 kg/obyvateľ
  - **2020 –** 32,37 kg/obyvateľ
  - **2021 –** 56,11 kg/obyvateľ
  - **2022 –** 56,04 kg/obyvateľ

  - **Šatstvo:** 2021 – 21 t + 2022 – 20,1 t
  - **Drevo:** 2021 – 29,9 t + 2022 – 19,9 t

AKTIVITY NA SOCIÁLNYCH SIEŤACH

VEPOS Horného Turca

- Na našom webe pravidelne zverejňujeme informácie o separovanom odpade
- Postupne predstavujeme obce Horného Turca
- Informujeme o dianí vo VEPOSE

www.veposhornehoturca.sk

VEPOS Horného Turca n.o.

vepos_horneho_turca